

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“
в професионално направление 2.1. Филология, научна специалност
„Български език“,
съгласно обява в "Държавен вестник", бр. 36 от 03.05.2019 г.

Кандидат по конкурса: Мая Димитрова Влахова-Ангелова от Секция по ономастика при ИБЕ към БАН.

Автор на становището (член на НЖ): Лучия Стефанова Антонова-Василева – проф. д-р в Секция за българска диалектология и лингвистична география при ИБЕ към БАН

Мая Влахова-Ангелова е завършила славянска филология в Софийски университет „Св. Климент Охридски“. В периода 2005 – 2008 г. е била докторант в Секция по ономастика при ИБЕ към БАН. Защитила е дисертация за присъждане на научна и образователна степен „доктор“ през 2010 г. От 2013 г. е главен асистент в секцията. Участвала е в 8 научни и образователни проекта, от които 1 международен. М. Влахова е редакционен секретар на сп. „Балканско езикознание“ на ИБЕ. Тя е член е на UNGEGN Working Group on Exonyms. Взима активно участие в организацията и цялостната работа на кампанията „Написаното остава, Пиши правилно!“ на ИБЕ.

Кандидатката за академична длъжност „доцент“ представя за участие в конкурса общо 30 публикации: 2 Монографии – хабилитационен труд и труд, публикуван въз основа на защитена дисертация за придобиване на научна и образователна степен „доктор“; 1 студия; 2 самостоятелни статии и 3 статии в съавторство в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни; 13 самостоятелни и 2 в съавторство статии, публикувани в нереферирани издания с научно рецензиране и редактиране. Тя има регистрирани 2 цитирания в научни издания в реферирани, индексирани и рецензирани издания; 24 цитирания или рецензии в нереферирани издания с научно рецензиране. Участвала е в различни научни форуми – 4 в чужбина, 17 в България.

От кратката професионална биография и от представените трудове личи, че М. Влахова-Ангелова притежава нужния научен опит и покрива количествените показатели според закона за академичния растеж, възприети в националните изисквания, изискванията на БАН и на ИБЕ за заемането на академичната длъжност „доцент“.

Хабилитационният труд на М. Влахова-Ангелова *Ономастика и етноботаника: названия на плодове според данни от топонимията в*

Западна България, е публикуван през 2018 г. Той представя не е само описание на топонимичен материал, а проучване, насочено към разкриването на механизмите и пътищата на възникване на топоними от названия, представляващи един важен дял от народната терминология. Авторката достига до важни заключения относно възможността чрез топонимията да се проучват народните представи и концепции за света, което е съществена част от проявите на националната идентичност в езика. Важно място в нейното изследване заемат анализите за това доколко етноботаниката в топонимията е пренесена „чисто механично” като по рефлекторен път повтаря редица народни таксономии. В този случай тя установява, че названията, използвани за образуване на топоними, нямат символно значение. Топонимите, съдържащи имена на плодове, почти без изключение са реално мотивирани описателни названия и отразяват характер на народната биологична таксономия на растителните видове. Трудът има принос и за разкриването на редица забравени термини, свързани с названията на плодове. Чрез тях се възкресява знанието за полезните растения, за биологичните видове и практиките за тяхното отглеждане, които могат да доведат до разрешаване на някои от най-важните днес проблеми на екологията.

Приносите в изследването на топонимията в етнолингвистичен аспект са застъпени и в други изследвания на авторката (вж. библиографията № 7, 10, 13, 17, 20, 21, 22). М. Влахова разглежда и българската топонимия, свързана с народните названия за цвят – вж. *Цветовете в българската топонимия (върху материал от Западна България)* и др. Тук естествено се разглеждат и местни имена, образувани от диалектни и редки названия на цветове, които М. Влахова старателно анализира. Тя достига до извода, че за разлика от топонимите, образувани от названия на плодове, топонимите, производни от названията за цвят, се свързват не само с преките значения и обективните характеристики на обекта, но и с вторични метафорични значения, възникнали въз основа на различни асоциации и аналогии. Други статии са посветена на местните имена, мотивирани от народни географски термини, като и тук се стига до важни изводи за спецификата на българската народна таксономия, отразена в езика – срв. *Влахова-Ангелова, М. & А. Чолева-Димитрова. 2017. Старинна топонимия от Западна България: местните имена като извор за народните географски представи.*

Освен в етнолингвистичен план М. Влахова разглежда топонимията и в социономастичен аспект – подход, който е приложен в нейната публикувана въз основа на дисертационния труд монография *Улиците на*

София: картографиране на градската идентичност. 2013 и в други публикации. В 2 статии в съавторство тя разглежда и българската топонимия с оглед на влиянието на съвременните демографски процеси, което представлява нов подход в топонимичното изследване (срв. 19, 23).

Важни са и приносите на М. Влахова в трудовете, посветени на изследването на следите от тракийски език в българската топонимия – срв. *Чолева-Димитрова, А., Влахова-Ангелова, М., Коилов, Кр. 2017. Следи от тракийския език в българската ономастика. Нов подход в изследването на първо място представлява насочването на вниманието към микротопонимите. В статията личи и компетентността на кандидатката в областта на етимологичните изследвания, която се проявява и в други публикации (срв. *Към етимологията на едно име в българската топонимия – Галата*). Принос в тази работа и е насочването на вниманието към родовите имена. Итересът към антропонимията личи от редица публикации на М. Влахова, в които се изследват новите тенденции в българската именна система (вж. 12, 14, 15, 24), както и проблеми на лексикографското представяне на личните имена – вж. *Собствените имена в лингвистичните речници – тенденции в съвременната лексикографска практика. 2016.**

В заключение може да се обобщи, че трудовете, които кандидатката представя за участие в конкурса, имат сериозни научни достойнства и важни приноси. Те са изпълнение компетентно, като разкриват отлични способности за систематизиране и анализиране на езиковия материал. Като цяло научната ѝ дейност напълно съответства на научните показатели, определени според закона за академичния растеж в националните изисквания, изискванията на БАН и на Института за български език за заемането на длъжността доцент. Убедено предлагам на почитаемото научно жури да присъди академична длъжност „доцент“ на Мая Димитрова Влахова-Ангелова.

27.08.2019 г.
София

Изготвил:
(проф. д-р Лучия Антонова-Василева)